

Visuomenės informavimo ir dalyvavimo rengiant planus ir programas, skirtas aplinkos oro ir vandens apsaugai bei atliekų tvarkymui, tvarkos aprašo priedas

VISUOMENĖS TEIKIMŲ DĖL PLANŲ IR PROGRAMŲ RENGIMO, KEITIMO AR ATNAUJINIMO REGISTRAVIMO IR ĮVERTINIMO ŽURNALO FORMA

Visuomenės teikimų dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano pakeitimo projekto¹ (toliau – Projektas) registracija ir įvertinimas

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
1.	2022-04-21 (pasiūlymai raštu užpildant anketą)	2022-04-21	Pasiūlymai pateikti anonimiškai (Viešojo konsultacija ²)	Dėl Projekto 2 priedo: P50 priemonės „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas pramonės mažose ir vidutinėse įmonėse (MVĮ)“. Įpareigoti visas pramonės MVĮ iki 2025 m. atlikti ir kas 4 m. atnaujinti energijos vartojimo auditus, kurių pagrindu iki 2030 m. įgyvendintų / įdiegtų ne mažiau kaip 30 proc. energijos efektyvumo priemonių, tame tarpe ar papildomai susijusių su energijos akumuliacijomis (saugojimu gamybos vietoje), AEI panaudojimu. Finansškai skatinti pramonės MVĮ diegti inovatyvias, lengvai pasikartojančias kitose MVĮ efektyvaus energijos vartojimo / gamybos / perdavimo technologijas, įskaitant ir AEI.	Atsižvelgta iš dalies. Patikslintas priemonės pavadinimas „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas pramonės mažose ir vidutinėse įmonėse (MVĮ)“; jos įgyvendinimo pradžia (2021 m. 2022 m.), atsižvelgiant į su Europos Komisija jau suderintą veiklą. Priemone bus skatinama atlikti energijos vartojimo efektyvumo (EVE) auditus pramonės įmonėse. Pagal juos, numatoma investuoti į EVE didinimą ir jos intensyvumo mažinimą, sudarant sąlygas pramonės įmonėms investuoti į naujausias ir aplinkai palankios įrangos ir technologinių sprendimų pritaikymą gamybos procesuose, užtikrinant šių gamybos procesų tęstinumą, t. y. reikiamos technologinės įrangos ir turimų technologinių procesų infrastruktūros atnaujinimą. Intervencinė sritis šiai veiklai numato MVĮ arba didelių įmonių efektyvų energijos vartojimą ir jose vykdomus parodomuosius projektus, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2021/1060 2021-06-24, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės“ 1 priedu.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimo Nr. 371 „Dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/4d6ffe51bfaf11ec9f0095b4d96fd400?jfwid=xnmt1zaj9>; <https://epilietis.lrv.lt/lt/konsultacijos/viesoji-konsultacija-del-nacionalinio-oro-tarsos-mazinimo-plano-pakeitimo>

² <https://epilietis.lrv.lt/lt/konsultacijos/viesoji-konsultacija-del-nacionalinio-oro-tarsos-mazinimo-plano-pakeitimo>

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				<p>P51 priemonės „Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) diegimo skatinimas pramonės MVĮ“. Finansavimo didinimas pramonės MVĮ diversifikuojant AEI technologijas (ne vien saulės elektrinės), siekiant maksimaliai apsirūpinti energija iš AEI. Pvz. kombinuota saulės elektrinė efektyvesnė nei vien saulės elektrinė.</p> <p>P57 priemonės „Kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymas“. Uždrausti akmens anglį ir pan.</p>	<p>Neatsižvelgta. Patikslintas priemonės pavadinimas „Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) diegimo skatinimas pramonės MVĮ įmonėse“; jos įgyvendinimo pradžia (2021 m. 2022 m.), atsižvelgiant į su Europos Komisija jau suderintą veiklą.</p> <p>Intervencinė sritis šiai veiklai numato tik saulės energiją, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2021/1060 2021-06-24, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės“ 1 priedu.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į siūlymo kontekstą, patikslinta kita – P53 priemonė: „Kietojo kuro deginimo ribojimas centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) teritorijoje“.</p> <p>Teisinėmis priemonėmis riboti deginti kietąjį iškastinį kurą (akmens anglį, lignitą, durpes) CŠT teritorijoje, išskyrus ūkio subjektus, kurie gamina šilumą CŠT sistema. Priemonės įgyvendinimo pradžia 2029 m. 2023 m.</p>
2.	2022-05-12 raštu Nr. (6)-SD-311	2022-05-12, reg. Nr. D7-5402	Lietuvos savivaldybių asociacija, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius	<p>Dėl Projekto 2 priedo P58 priemonės „Namų ūkių (būstų) šildymo įrenginių inventorizavimas“³. Priemonėje numatyta visuotinai inventorizuoti namų ūkių (būstų) šildymo įrenginius. Numatyta, jog už priemonės įgyvendinimą atsakingi subjektai yra savivaldybės,</p>	<p>Neatsižvelgta. Priemonė yra parengiamojoje stadijoje. (Patikslinta priemonės įgyvendinimo pradžia – 2022 m.).</p> <p>Aplinkos ministerija kartu su Statybos produktų sertifikavimo centru atliko pastatų energinio naudingumo sertifikatų informacinės sistemos</p>

³ Priemonė numatyta Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane, patvirtintame LR Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“; įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				<p>Lietuvos statistikos departamentas, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija.</p> <p>Savivaldybės mano, jog šios priemonės įgyvendinimas galiausiai gali būti pavestas joms, o tam reikalingi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, šildymo įrenginių inventorizavimo tvarkos aprašas bei patekimo į privačius namų ūkius leidimas. Įžvelgdamos priemonės įgyvendinimo rizikas, savivaldybės prašo išsamaus P58 priemonės įgyvendinimo tvarkos išaiškinimo.</p>	<p>pakeitimus, skirtus vykdant energinį pastatų sertifikavimą rinkti informaciją apie šilumos gamybos ir karšto vandens ruošimo įrenginius ir jų sunaudojamą šilumos kiekį. Nuo 2022 m. parengta duomenų rinkimo platforma palaipsniui kaupia duomenis apie namų ūkiuose naudojamus įrenginius. Į platformą integruota dalis ir iki 2022 m. surinktų energinio sertifikavimo duomenų. 2022 m. birželio mėnesį iš viso surinkta informacija apie 100 tūkst. šildymo įrenginių, įrengtų 1 ir 2 būtų gyvenamuosiuose pastatuose.</p> <p>Energetikos ministerija pasitelkdama konsultacines paslaugas atlieka individualių gyvenamųjų pastatų šilumos gamybos įrenginių inventorizaciją nacionaliniu mastu (iš esamų registrų ir kitų šaltinių). Esant poreikiui surinkti daugiau duomenų ar juos labiau detalizuoti, ateityje gali būti svarstomi metodai/tvarkos, kuriomis savivaldybės galėtų harmonizuotai rinkti duomenis apie šilumos gamybos įrenginius ir jais papildyti nacionalinio lygmens duomenų bazę.</p>
3.	2022-05-16 raštu Nr. 220516-01	2022-05-18, reg. Nr. D7-5571	Lietuvos žaliasis aljansas, Vileikos g. 8, LT-44404 Kaunas	<p>Dėl išmetamo NH₃ kiekio sumažinimo tikslų.</p> <p>Vadovaudamiesi Europos Žaliojo kurso priemonių planu, kuri siekia oro, vandens ir dirvožemio nulinės taršos, atkreipiame dėmesį dėl žemės ūkio sektoriaus, kuris pagal išmetamo amoniako (NH₃) kiekį (94 proc.) yra didžiausias teršėjas Lietuvoje. Žemės ūkio veikloje išmetamo NH₃ teršalai stipriai blogina aplinkos oro kokybę, paviršiaus ir požeminius vandenis, dirvožemį ir turi didelės neigiamos reikšmės bioįvairovei. Žemės ūkio veiklos aplinkosauginiams reikalavimams yra skiriamas per mažas dėmesys, o ypač vertinant NH₃ poveikį žmonių sveikatai. Pagal PSO tyrimus amoniakas reaguodamas su sieros dvideginiu ir azoto oksidais, atmosferoje suformuoja pavojingą sveikatai amonio nitratų ir sulfatų darinį, kurie sukelia onkologines ligas. Todėl būtina</p>	<p>Neatsižvelgta. Nacionalinius tarptautiniais ir Europos Sąjungos teisės aktais reguliuojamų oro teršalų išmetamo kiekio mažinimo ir kitus aplinkos oro apsaugos ilgesnės negu 10 metų trukmės tikslus ir uždavinius nustato Seimas nacionalinėse darbotvarkėse (šiuo atveju Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija). LR Vyriausybė Nacionaliniame pažangos plane nustato 10 metų aplinkos oro apsaugos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius. Aplinkos oro apsaugos priemonės šiems Nacionaliniame pažangos plane ir nacionalinėse darbotvarkėse numatytiems uždaviniams įgyvendinti Vyriausybė suplanuoja nacionalinėse plėtros programose ir nacionalinių darbotvarkių planuose (šiuo atveju Nacionaliniame oro taršos mažinimo</p>

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				<p>siekti, kad Lietuvoje išmetamo NH₃ tikslai visų pirma atitiktų prisiimtus išpareigojimus visuomenei gyventi sveikoje ir švarioje aplinkoje, o ne vien tik įgyvendinti Direktyvoje (ES) 2016/2284 Lietuvai nustatytą tikslą, sumažinti 10 proc. NH₃ lyginant su 2005 m. išmetamu NH₃ kiekiu.</p> <p>Atsižvelgdami į Lietuvos visuomenės lūkesčius, ES žaliojo kurso siekius, bei ES poziciją dėl žemės ūkio išmetamų teršalų sugriežtinimo taikant geriausiai prieinamus gamybos būdus (GPGB) siūlome:</p> <p>1. Žemės ūkio sektoriuje išmetamo NH₃ kiekį 2030 m. sumažinti 20 proc. lyginant su 2005 m. išmetamu NH₃ kiekiu. Tai leistų pasiekti NH₃ mažinimo proveržį, ir teigiamai atsilieptų gerinant aplinkos oro, vandens bei dirvožemio kokybę, o ypač sumažintų poveikį žmonių sveikatai. Atkreipime dėmesį, kad NH₃ yra ir kietųjų dalelių KD_{2,5} prekursorius, todėl ženkliau mažinant NH₃ taršą tuo apačiu mažiname KD_{2,5} ir efektyviau panaudojame aplinkosaugai skirtas lėšas.”</p> <p>Dėl naujos priemonės įtraukimo į Projekto 2 priedą.</p> <p>2. NH₃ taršos mažinimo priemonėse numatytas tik mėšlo tvarkymo gerinimas, tačiau nėra numatyta priemonių dėl gyvulių ir paukščių auginimo vietos įrengimo naudojant GPGB. Todėl siūlome visiems gyvulių ir paukščių auginimo vietoms, turintiems virš 100 sutartinių gyvulių (SG) naudojant GPGB, įrengti biologinius valymo įrenginius, kurie 95 proc. sumažina NH₃ išmetamų teršalų kiekį iš patalpų, kuriuose auginami gyvuliai ir paukščiai. Šiuo metu gyvulių ir paukščių auginimo vietos neturi įdiegtą minėtų įrenginių ir per patalpų ventiliacines angas į aplinkos orą išmeta labia daug NH₃ teršalų.</p>	<p>plane). (LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 10 str. 1 d.).</p> <p>Projekto 16 priede konstatuota, kad „įvertinus 2019 m. pasiektą taršos NH₃ kiekio sumažinimo lygį ir išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio prognozes (pagal esamų priemonių scenarijų (WM)), bei įgyvendinus Plane numatytas priemones, prognozuojama, kad bendras šalyje 2030 m. išmetamas NH₃ kiekis sumažės – 17,4 proc., palyginus su 2005 m. išmetamu kiekiu“. Todėl, jei ateityje prognozės rodytų, kad įmanoma pasiekti siūlomą -20 proc. taršos NH₃ kiekio sumažinimo lygį, – nustatyta tvarka atnaujinant Nacionalinę aplinkos apsaugos strategiją / Nacionalinį pažangos planą, būtų galimybė nustatyti griežtesnius į aplinkos orą išmetamų NH₃ kiekio mažinimo tikslus 2030 m.</p> <p>(Nustatyta, kad Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimo laikotarpiu du kartus – 2024 ir 2027 m. – atliekami tarpiniai Plano įgyvendinimo pažangos vertinimai, kurių paskirtis – pateikti sistemingą Plano strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimo analizę ir įvertinti kintančią situaciją, kylančius naujus didžiausius iššūkius, kurie gali lemti strateginių tikslų bei pažangos uždavinių peržiūrą.)</p> <p>Neatsižvelgta. GPGB yra tiek naudojama technologija, tiek ir būdas, kuriuo įrenginys suprojektuotas, pastatytas ir eksploatuojamas, taip pat išplėtotas tokiu mastu, kuris leidžia jį įgyvendinti, esant ekonomiškai ir techniškai tinkamoms sąlygoms, atsižvelgiant į kaštus ir pranašumą, jei tik jis yra prieinamas veiklos vykdytojui.</p> <p>Siūloma priemonė susijusi ir galėtų būti įgyvendinama taikant finansines paskatas įgyvendinant P40 priemonę (“Neorganinių trąšų naudojimo mažinimo ir gerosios žemės ūkio praktikos kodekso įgyvendinimo skatinimas” (Finansinės</p>

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				Lietuvai dėl NH ₃ mažinimo reikėtų perimti patirtį iš Olandijos ir Danijos, kur yra išvystyta intensyvi žemės ūkio veikla”.	paskatos <...>, gerosios žemės ūkio praktikos kodekso priemonėms, susijusioms su oro taršos mažinimu, įgyvendinti. Už priemonės įgyvendinimą atsakingas subjektas – Žemės ūkio ministerija). Atkreipiame dėmesį, kad atnaujintos kiaulidžių, galvijų pastatų, avininkystės ūkių, paukštininkystės ūkių, kailinės žvėrininkystės ir triušininkystės ūkių projektavimo taisyklės, papildant jas galimais naujais techniniais ir (ar) technologiniais sprendimais teršalų išmetimui į aplinkos orą valdyti, įskaitant biologinį oro valymą (Galvijų pastatų technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 01:2009 pakeitimas, 2021-07-05 įsakymas Nr. 3D-428; Kiaulidžių technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 02:2010 pakeitimas, 2021-07-01 įsakymas Nr. 3D-419; Paukštininkystės ūkių technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 04:2012 pakeitimas, 2021-11-29 įsakymas Nr. 3D-764). Darbo grupės Nacionaliniam oro taršos mažinimo planui atnaujinti (kurios sudėtyje yra ir Žemės ūkio ministerijos atstovas) 2022-06-07 posėdyje priimta priemonės pasiūlymą perduoti ir Žemės ūkio ministerijai. (Perduotas).
4.	el. paštu 2022-05-18, persiūstas Lietuvos savivaldybių asociacijos	2022-05-18	Klaipėdos miesto savivaldybė, Liepų g. 11, LT-91502 Klaipėda	Dėl Projekto 2 priedo: P31 priemonės „Taršių transporto priemonių patekimo į nustatytas miestų zonas ribojimas“⁴. Atsižvelgiant į realias priemonės įgyvendinimo galimybes ir į tai, kad Susisiekimo ministerija iki 2022 m. liepos mėn. planuoja Susisiekimo ministro įsakymu patvirtinti mažai taršių zonų gaires siūlome konkretizuoti priemonę, t. y. ar 2023 m. reikėtų pasitvirtinti planą dėl perspektyvinių mažos taršos transporto zonų įrengimo, ar nuo 2023 m. tokios zonos jau turi pradėti veikti.	Atsižvelgta. Vadovaujantis LR alternatyviųjų degalų įstatymo 35 str. 7 d., Savivaldybių tarybos ne vėliau kaip iki 2023-01-01 šio įstatymo 23 str. 15 dalyje nustatyta tvarka turi nustatyti mažos taršos zonas miestuose. (t. y., “15. Savivaldybių tarybos nustato ir pagal poreikį periodiškai atnaujinama mažos taršos transporto zonas miestuose, atsižvelgdamos į darnaus judumo mieste planus ir valstybinio aplinkos oro monitoringo ir (ar) savivaldybės aplinkos oro monitoringo duomenis savivaldybių teritorijose.”)

⁴ Priemonė numatyta LR Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 m.; įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
					Mažos taršos zonas savivalda pagal įstatymą iki 2023 m. turi nusistatyti. Priemonės aprašymas patikslintas taip: “ Nuo Iki 2023 m. sausio 1 d. , miestai turi pasitvirtinti ir pagal poreikį periodiškai atnaujinti (plėsti) mažos taršos transporto zonas, kuriose bus ribojamas / draudžiamas taršių transporto priemonių eismas.”
				P32 priemonės „Transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemos taikymas“. Šiai priemonei siūlome palikti tinkamus vykdytojus, atsižvelgiant į jų funkcijas ir įgaliojimus, pvz. Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, o Savivaldybės neturėtų būti šios priemonės vykdytojos.	Neatsižvelgta. Darbo grupės Nacionaliniam oro taršos mažinimo planui atnaujinti 2022-06-07 pasitarime priimta, kad dar neturint aiškaus priemonės tolesnio įgyvendinimo modelio (neužbaigus pirmojo įgyvendinimo etapo, ir ne pradėjus vykdyti antrojo), neįmanoma tiksliai apibrėžti savivaldybių funkcijų, todėl jos laikomos tinkamomis priemonės vykdytojomis (neišbraukiama iš atsakingų subjektų sąrašo).
				P33 priemonės „Pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą daugiau teršiančias transporto priemones sistemos sukūrimas“. <...> siūlome palikti tinkamus vykdytojus atsižvelgiant į jų funkcijas ir įgaliojimus, pvz. Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, o Savivaldybės neturėtų būti šios priemonės vykdytojos.	
5.	2022-05-19 raštu Nr. SD(LTG)-1341/2022	2022-05-20 reg. Nr. D7-5696	AB Lietuvos geležinkeliai, Geležinkelio g. 16, LT-02100 Vilnius	Dėl Projekto 2 priedo: P24 priemonės „Geležinkelių elektrifikavimas“⁵. 1. Siūlome patikslinti <...> priemonę Nr. P24 ir jos trumpą aprašymą išdėstyti nenurodant įgyvendinimo termino (analogiškai kaip ir kitose priemonėse) atsižvelgiant į šios priemonės finansavimo neapibrėžtumą: „ Iki 2023 m. Elektrifikuoti Vilniaus mazgą, Kaišiadorių–Radviliškio ir Radviliškio–Klaipėdos ruožus (~ 420 kilometrų kelio arba padidinti elektrifikuotų geležinkelio linijų nuo 8 iki 21,97 proc.). Iki 2026 m. “	Neatsižvelgta. Priemonė numatyta Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane, patvirtintame LR Vyriausybės 2018-12-05 nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“, ir LR Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksų plane 2021-2030 m. (NEKSV planas). Priemonė įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį

⁵ Priemonė numatyta Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane, patvirtintame LR Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“; LR Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksų plane 2021-2030 m.; priemonė įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				<p>Nutiesti elektrifikuotą „Rail Baltica“ geležinkelio liniją (trasos ilgis Lietuvoje – 392 km.), pritaikytą iki 249 km/h greičiui keleiviniam eismui ir 120 km/h greičiui kroviniam eismui.“.</p> <p>P25 priemonės „Naujų elektrinių traukinių įsigijimas“. 2. Siūlome <...> priemonės Nr. P25 pavadinimą pakeisti į „Naujų elektrinių traukinių elektrinės traukos riedmenų įsigijimas“, trumpą priemonės aprašymą – „23 naujų elektrinių traukinių keleivinių, įskaitant baterinių, traukinių ir krovinių lokomotyvų įsigijimas“. Tokiu būdu priemonė galėtų padengti tiek keleivinių elektrinių (įskaitant baterinių) traukinių, tiek krovinių elektrovežių įsigijimą. Atsižvelgiant į besikeičiančius poreikius ir aplinkybes, siūlome neapriboti galimybių įsigyti riedmenis keleiviams arba kroviniams pervežti nenurodant priemone įsigyjamų netaišių traukos riedmenų skaičiaus.</p> <p>P26 priemonės „Paskatų naudoti kombinuotą krovinių transportą įvedimas“⁶. 3. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad priemonės Nr. 26 aprašyme išskiriamas transportavimas sausumos keliu, ir susidaro įspūdis, kad priemonė skirta kombinuoto krovinių transporto skatinimui tik naudojant vandens ar oro transportą („Suteikti paskatas intermodalinių vienetų</p>	<p>oro taršos sumažėjimui, todėl jos įgyvendinimo laikotarpį būtina nurodyti.</p> <p>Šiuo metu koreguoti priemonę pagal rengiamą NEKSV plano pakeitimo projektą netikslinga ir sudėtinga, – rengimo etapas neužbaigtas, priemonės apimtys ir formuluotė negalutinė, todėl negalima remtis teisės akto projektu, kuris nepatvirtintas ir jo nuostatos dar gali keistis.</p> <p>2023 m. atnaujinant Nacionalinį oro taršos mažinimo planą galimas priemonės tikslinimas atsižvelgiant į pakeistus minėtus strateginius dokumentus.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Priemonės pavadinimas ir jos aprašymas patikslinti taip: “Naujų elektrinių traukinių elektrinės traukos riedmenų įsigijimas“ (23 naujų elektrinių traukinių keleivinių, įskaitant baterinių, traukinių ir 17 krovinių lokomotyvų įsigijimas).” Priemone įsigijamų riedmenų skaičių būtina nurodyti, siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui. Patikslintas priemonės asignavimų poreikis: “155 500 286 400 tūkst. Eur.”.</p> <p>Neatsižvelgta. Priemonė numatyta LR Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 m. (NEKSV planas). Priemonė įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui. Šiuo metu koreguoti priemonę pagal rengiamą NEKSV plano pakeitimo projektą netikslinga ir</p>

⁶ Priemonė numatyta LR Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 m.; priemonė įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				<p>vežėjams vietoj intermodalinių vienetų transportavimo sausumos keliu rinktis kombinuotą transportą“). Siūlome patikslinti šios priemonės aprašymą ir praplėsti priemonės galimybes: „Suteikti paskatas (reguliacines, mokestines ir pan.) intermodalinių vienetų krovinių vežėjams vietoj intermodalinių vienetų transportavimo sausumos keliu išskirtinai tik keliais rinktis kombinuotą transportą (geležinkeliai, vandens transportas, keliai). Skatinti geležinkelių naudojimą vežant krovinius ilgesniais atstumais ir tarptautiniais maršrutais. Nutiesti elektrifikuotą „Rail Baltica“ geležinkelio liniją (elektrifikuotą). Sujungti sujungiant Vilniaus ir Kauno įvairiarūšius terminalus su Rygos (Salaspilio) ir Talino įvairiarūšiais terminalais. Naudoti įvairiarūšius terminalus. intermodalinius terminalus su Vakarų Europos, Latvijos ir Estijos terminalais.“</p>	<p>sudėtinga, – rengimo etapas nebaigtas, priemonės formuluotė negalutinė (dėl naujo jos aprašymo, apimčių diskutuojama Dekarbonizacijos darbo grupės formate, ekspertai vertina socialinių partnerių pasiūlymus), todėl negalima remtis teisės akto projektu, kuris nepatvirtintas ir jo nuostatos dar gali keistis.</p> <p>2023 m. atnaujinant Nacionalinį oro taršos mažinimo planą galimas priemonės tikslinimas atsižvelgiant į pakeistus minėtus strateginius dokumentus.</p>

Eil. Nr.	Visuomenės teikimo data	Visuomenės teikimo gavimo data	Visuomenės atstovo, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta arba juridinio asmens buveinės adresas	Visuomenės teikimai bei motyvai, kuriais jie pagrindžiami	Visuomenės teikimų argumentuotas įvertinimas
				<p>Dėl naujos priemonės įtraukimo:</p> <p>4. Siūlome apsvarstyti ir papildyti Plano 2 priedą priemone: „Ne gyvenamosios paskirties pastatų modernizavimas (energetinio efektyvumo didinimas pastatams nuo D klasės ir žemesnių), įskaitant dideles įmones“ (aprašymas pridedamas: <i>Didinti žemiausios energetinės klasės pastatų energetinį efektyvumą. Priemonė turėtų apimti investicijas įvairaus dydžio juridinių asmenų ne gyvenamosios paskirties pastatų modernizavimą. Priemone bus galima sumažinti energetiškai imlių senų, bet tinkamų naudoti pastatų energetinius poreikius - tiek elektros, tiek šilumos, tokiu būdu mažinant ir oro taršą. Taip pat turi būti įvesti privalomi nepriklausomų (individualių) atsinaujinančių energetinių išteklių naudojimo kriterijus; 2022-2030 m.: atsakingi subjektai Energetikos, Aplinkos ministerijos</i>). Ši priemonė leistų ne tik sutaupyti energetinius resursus, bet kartu ir sumažinti oro taršą. Atsižvelgiant į LTG pavyzdį, dalis žemiausios energetinės klasės pastatų yra šildomi individualiai (privatūs kurą deginantys įrenginiai). Tačiau kurą deginančių įrenginių, pastatų modernizavimo ir kitos panašios priemonės paprastai skiriamos fiziniams asmenims, mažoms ir vidutinėms įmonėms (pvz., P50, P51), arba didelėms pramoninėms įmonėms, kurios dalyvauja apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) sistemoje. Tokiu būdu šiomis priemonėmis negali pasinaudoti didelės įmonės, kurių veikla nedalyvauja ATL ir neatitinka kitų kriterijų.</p> <p><...></p> <p>PRIDEDAMA. Nacionalinio oro taršos mažinimo plano įgyvendinimo priemonių plano papildymas, 1 lapas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Lietuvos ilgalaikė renovacijos strategija, kuriai pritarta LRV 2021-03-31 protokoliniu sprendimu Nr. 18, apima ir pramonės pastatų (ne gyvenamosios paskirties) renovaciją. Siūloma priemonė bus perduota svarstyti rengiant šios strategijos įgyvendinimo planą, kurį patvirtinus, priemonę būtų tikslinga įtraukti į Nacionalinį oro taršos mažinimo planą, įvertinus jos poveikį oro taršos sumažinimui.</p>

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, A. Jakšto g. 4, 01105 Vilnius.

Visuomenės teikimus registravo LR aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės vyriausioji specialistė Danguolė Sužiedėlytė (tel. 8 687 72 136, el. p. danguole.suziedelyte@am.lt), vertino Danguolė Sužiedėlytė, vyresnioji patarėja Elena Auglienė (tel. 8 645 22 458, el. p. elena.augliene@am.lt), darbo grupės⁷ nariai.

⁷ Sudarytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. D1-446 „Dėl Darbo grupės nacionaliniam oro taršos mažinimo planui atnaujinti sudarymo“.